Rijswijk

Uitvoeringsagenda Gezondheidsbeleid 2027–2029

Samen Sterker, Samen gezonder

Inhoud

1. Inleiding 3

1.1 Aansluiting bij het coalitieakkoord 4

2. Gezond opgroeien 5

2.1 Wat willen we bereiken 5

2.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid 6

2.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen 7

3. Gezonde leefstijl 9

3.1 Wat willen we bereiken? 9

3.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid 10

3.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen 11

4. Mentale gezondheid 13

4.1 Wat willen we bereiken? 13

4.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid 14

4.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen 15

5. Gezonde leefomgeving 16

5.1 Wat willen we bereiken? 16

5.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid 17

5.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen 17

6. Vitaal oud(er) worden 19

6.1 Wat willen we bereiken? 19

6.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid 20

6.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen 21

7. Gezondheidsverschillen verkleinen 22

1. Inleiding

Met dit uitvoeringsprogramma geeft de gemeente Rijswijk uitvoering aan het Gezondheidsbeleid Rijswijk 2026–2029. Het gezondheidsbeleid vormt het inhoudelijke kader voor de gemeentelijke inzet op gezondheid en beschrijft de ambitie om te werken aan meer gezonde levensjaren voor alle Rijswijkers en het verkleinen van gezondheidsverschillen.
Het gezondheidsbeleid heeft een looptijd van 2026 tot en met 2029. Het voorliggende uitvoeringsprogramma heeft een looptijd 2027 tot en met 2029. Deze keuze hangt samen met de overgang van de landelijke afspraken en financieringsstructuren rondom het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) naar de volgende fase, waarin het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) een belangrijke rol speelt.

Voor 2026 was het niet nodig om een nieuw uitvoeringsprogramma op te stellen. Een groot deel van de bestaande programma's en activiteiten liep in 2026 door op basis van bestaande regionale afspraken, contracten en financieringsafspraken. Daarmee vormde 2026 een overgangsjaar waarin de bestaande preventie-infrastructuur en activiteiten konden worden voortgezet, terwijl de afspraken voor de periode daarna verder werden uitgewerkt. Het AZWA bouwt voort op de beweging die met het IZA en GALA in gang is gezet, met onder meer blijvende aandacht voor preventie, gezondheid en de samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein.

Vanaf 2027 start met dit uitvoeringsprogramma een nieuwe uitvoeringsperiode. Het uitvoeringsprogramma is geen volledig nieuwe start, maar een vervolg en doorontwikkeling van de bestaande inzet voor de periode 2027–2029. Veel bestaande programma's en activiteiten worden gecontinueerd, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft voor aanpassingen, nieuwe ontwikkelingen en nieuwe activiteiten die aansluiten bij de ambities en actuele opgaven van Rijswijk. Voorbeelden hiervan zijn het 'Leefstijlloket' en de 'Wijkgerichte vaccinatieaanpak'.

Het programma biedt richting voor de periode 2027–2029, maar is geen statisch programma waarin vooraf voor drie jaar exact wordt vastgelegd welke activiteiten worden uitgevoerd. De uitvoering wordt jaarlijks bekeken en waar nodig bijgesteld. Daarbij wordt gekeken welke activiteiten worden voortgezet, aangepast of beëindigd en waar ruimte is voor nieuwe activiteiten en ontwikkelingen. Het uitvoeringsprogramma is daarmee een levend document dat gedurende de looptijd kan worden aangepast aan veranderende opgaven, beschikbare middelen en nieuwe inzichten. Voor de activiteiten die vanuit het AZWA worden gefinancierd, is er de intentie om deze ook de komende jaren voort te zetten. Nieuwe activiteiten waarvoor aanvullende financiële middelen nodig zijn, worden meegenomen in de reguliere begrotingscyclus.

De uitvoering is opgebouwd rond de 5 thema's uit het gezondheidsbeleid en sluiten aan op de landelijke nota:

1. Gezond opgroeien
2. Gezonde leefstijl
3. Mentale gezondheid
4. Vitaal oud(er) worden
5. Gezonde leefomgeving

Gezondheid is daarbij nadrukkelijk een opgave die gemeente breed is. De gezondheid van inwoners wordt niet alleen beïnvloed door zorg en preventie, maar ook door onder meer bestaanszekerheid, onderwijs, sport, welzijn, wonen, mobiliteit, groen en de inrichting van de fysieke leefomgeving. Daarbij hanteren we het gedachtegoed van Positieve Gezondheid als brede kijk op gezondheid. Hierbij gaat het niet alleen om het voorkomen en behandelen van ziekte, maar ook om het vermogen van mensen om om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

1.1 Aansluiting bij het coalitieakkoord

Het uitvoeringsprogramma sluit aan bij de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord Rijswijk 2026–2030 'Duidelijkheid en daadkracht', in het bijzonder bij de manier waarop de gemeente wil omgaan met eigen verantwoordelijkheid, preventie, passende ondersteuning en wijkgericht werken.

Een gezond Rijswijk begint bij de kracht en mogelijkheden van inwoners zelf. Het uitgangspunt is dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen en op eigen kracht kunnen deelnemen aan de samenleving. Waar ondersteuning nodig is, biedt de gemeente passende hulp. Preventie speelt hierin een belangrijke rol. Door vroegtijdig te investeren in gezondheid, welzijn, gezondheidsvaardigheden en een sterke sociale basis kunnen problemen eerder worden gesignaleerd en waar mogelijk worden voorkomen.

Het uitvoeringsprogramma draagt hieraan bij door in te zetten op preventie, vroeg signalering, laagdrempelige ondersteuning en het versterken van de mogelijkheden van inwoners om zelf regie te voeren over hun gezondheid.
Deze aanpak vraagt ook om maatwerk en een wijkgerichte werkwijze. Niet iedere wijk en niet iedere inwoner heeft dezelfde behoeften. Daarom wordt waar mogelijk aangesloten bij de lokale situatie en bij signalen van inwoners en professionals. De inzet richt zich daarbij extra op wijken en groepen waar gezondheidsachterstanden groter zijn. Zo wordt gewerkt aan een sterke sociale basis, meer zelfredzaamheid en het verkleinen van gezondheidsverschillen.

> *'Preventie is een belangrijk uitgangspunt. Door aan de voorkant te investeren, voorkomen we dat problemen groter worden en zwaardere zorg of ondersteuning nodig is.' – Coalitieakkoord Rijswijk 2026-2030*

2. Gezond opgroeien

2.1 Wat willen we bereiken

Alle kinderen en jongeren in Rijswijk kunnen opgroeien in een veilige, inclusieve, stimulerende en gezonde omgeving. Zij krijgen gelijke kansen om zich fysiek, mentaal en sociaal optimaal te ontwikkelen. Daarbij is extra aandacht voor kinderen en gezinnen in kwetsbare posities. De gemeente versterkt de pedagogische basis, bevordert een gezonde leefstijl en stimuleert sport en bewegen.

2.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Kansrijke Start	Investeren in een kansrijke start door (aanstaande) ouders tijdig passende ondersteuning te bieden en gezondheids- en ontwikkelrisico's vroeg te signaleren en te voorkomen.	Kinderen van -12 maanden tot ongeveer 2 jaar (de eerste 1000 dagen)	Welzijn Rijswijk, verloskundigen, GGD, JGZ en netwerkprofessionals	Rijswijk-breed	Jeugd, welzijn, zorg en bestaanszekerheid	AZWA
Nu Niet Zwanger	Mensen in kwetsbare situaties ondersteunen bij een bewuste en geïnformeerde keuze over hun kinderwens.	Jonge volwassenen in kwetsbare situaties	GGD	Wijkgericht	Jeugd, zorg en bestaanszekerheid	AZWA
Ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG)	Kind en gezin ondersteunen bij overgewicht/obesitas en samenwerking tussen zorg- en sociaal domein versterken.	Kinderen (2–18 jaar), focus basisschoolleeftijd	Sportief Besteed Groep, JGZ, netwerkprofessionals	Rijswijk-breed	Jeugd, sport, onderwijs en zorg	AZWA
Happy Fit powered by JOGG	De gezonde leefstijl van de jeugd bevorderen door het uitvoeringsaanbod van Happy Fit te verbinden aan de structurele en integrale JOGG-aanpak.	Kinderen en jongeren (0–23 jaar)	Scholen, kinderopvang, sportverenigingen, GGD	Rijswijk-breed	Jeugd, sport, onderwijs, kinderopvang en gezonde leefomgeving	AZWA en algemene middelen
Gezonde School-aanpak	Scholen en kinderopvang actief werven en begeleiden bij gezondheidsbevordering en deelname aan de Gezonde School-aanpak.	Leerlingen, ouders en schoolteams	Scholen PO, VO en MBO), Kinderopvang, GGD	Rijswijk-breed	Onderwijs, jeugd, sport	AZWA
Wijkgerichte vaccinatieaanpak (Nieuw)	Kinderen beschermen tegen ernstige infectieziekten.	Zwangeren en kinderen 0–18 jaar	GGD, JGZ	Wijkgericht	Jeugd, onderwijs en publieke gezondheid	AZWA

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Project Gezonde Tanden (Nieuw)	Voorlichting door tandarts op scholen.	Kinderen / leerlingen	Tandarts / Scholen, GGD	Rijswijk	Jeugd, onderwijs, en publieke gezondheid	AZWA
Rookvrije generatie (Nieuw)	Het uitbreiden van rookvrije omgevingen, extra inzet op niet roken en vapen	Kinderen en jongeren (0 – 18 jaar)	GGD, Scholen	Rijswijk-breed	Jeugd, onderwijs	AZWA
Voorlichting middelengebruik, scherm- en socialmediagebruik	Jongeren ondersteunen bij het maken van gezonde en bewuste keuzes rondom middelen- , scherm- en mediagebruik. .	Jongeren/jongvolwassenen	Indigo, scholen	Rijswijk-breed	Jeugd, onderwijs, sport, welzijn en mentale gezondheid	Algemene middelen

2.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Jeugd	Actieplan Preventief Jeugdbeleid	Werken aan een positief opgroei- en opvoedklimaat en aan duurzaam, effectief preventief jeugdbeleid.
Jeugd / veiligheid	Uitvoeringsprogramma Preventie met gezag	Bijdragen aan een veilige omgeving en het voorkomen van jeugdcriminaliteit en problematiek.
Onderwijs	Onderwijs- en onderwijsachterstandenbeleid	Vergroten van ontwikkelkansen en kansengelijkheid voor kinderen.
Onderwijs	VVE-beleid (Vroegtijdige Voorschoolse Educatie)	VVE richt zich op taalontwikkeling, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling
Spelen / openbare ruimte	Speelbeleid	Voldoende, veilige, uitdagende en toegankelijke plekken om buiten te spelen; spelen ondersteunt sociale ontwikkeling en talentontwikkeling.

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Cultuur	Cultuurvisie 2016–2030 ‘Rijswijk vrij gedacht’	Cultuureducatie en aanbod dat aansluit bij jeugd en jongeren dragen bij aan brede vorming en ontwikkeling.
Sport	Lokaal Sportakkoord / sport- en beweegaanbod	Sport en bewegen ondersteunen talentontwikkeling, zelfvertrouwen, weerbaarheid en een gezonde ontwikkeling.
Bestaanszekerheid	Ooievaarspas en ondersteuningsregelingen voor kinderen	Financiële drempels voor deelname aan sport, cultuur, recreatie en andere ontwikkelactiviteiten verlagen.

3. Gezonde leefstijl

3.1 Wat willen we bereiken?

Rijswijk wil een gemeente zijn waarin inwoners in staat worden gesteld om gezond te leven. Dat betekent voldoende beweging, gezonde voeding en het vermijden van schadelijke middelen zoals tabak en alcohol. Extra aandacht gaat uit naar risicogroepen en wijken met een ongezonde leefstijl, waaronder mensen die in armoede leven en mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden.

3.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Buurtsportcoaches / Brede Impuls Haaglanden Beweegt	Inwoners stimuleren tot bewegen en sport; laagdrempelig aanbod en verbinding met wijken.	Alle inwoners	Haaglanden Beweegt, Sportief Besteed Groep, en heel veel partners	Rijswijk-breed	Sport	SPUK Sport en Bewegen
Coördinator Sportakkoord	Uitvoering van het lokale sportakkoord en verbinding van gezondheid, sport en gemeenschap.	Alle inwoners / sportaanbieders	Gemeente	Rijswijk-breed	Sport	SPUK Sport en Bewegen en Algemene middelen
Verenigingsondersteuner	Sportverenigingen ondersteunen bij verbetering, leden/vrijwilligers, bestuur, clubvisie en deskundigheidsbevordering.	Sportverenigingen	Haaglanden Beweegt, sportaanbieders	Rijswijk-breed	Sport	SPUK Sport en Bewegen en Algemene middelen
Beweegmakelaar	Inwoners helpen de stap te zetten naar passend beweeg- en sportaanbod en het aanleren van gezondheidsvaardigheden.	Alle inwoners	Haaglanden Beweegt	Rijswijk-breed	Sport	SPUK Sport en Bewegen en AZWA
Diabetes Café	Bijeenkomsten en wandelingen organiseren rond diabetes en gezondheid.	Inwoners met diabetes	Diabetesvereniging Nederland, zorgprofessionals	Rijswijk-breed	Zorg	AZWA
Diabetes in Beweging	Bewegen en het aanleren van gezondheidsvaardigheden bij risico op diabetes type 2.	Inwoners met risico op diabetes type 2	Bas van der Goor Foundation, Hadoks	Rijswijk-breed	Sport	AZWA
Leefstijlloket (Nieuw)	Realiseren van een loket voor persoonlijk leefstijladvies en doorverwijzing naar lokaal aanbod. De werkwijze is	Inwoners en professionals	Huisartsen, leefstijlcoaches, Welzijn Rijswijk	Rijswijk-breed	Welzijn	AZWA

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
	volgens het gedachtengoed van Positieve Gezondheid.					
Fruit- waterpilot	Fruit en kraanwater verzorgen bij scholen en sportverenigingen	Kinderen op scholen en verenigingen	Haaglanden Beweegt en JOGG	Rijswijk-breed	Jeugd, Onderwijs, en Sport	SPUK Sport en Bewegen
Volwassenen naar gezond gewicht (VnGG)	Gezonde leefstijl bevorderen via beweging, voeding en het aanleren van gezondheidsvaardigheden.	Volwassenen met overgewicht/obesitas	Huisartsen, buurtsportcoaches, leefstijlcoaches, zorgverzekeraar, diëtisten	Rijswijk-breed	Sport, Zorg, Welzijn	AZWA
Happy fit 18+	Inwoners stimuleren tot een actieve en gezonde leefstijl door laagdrempelig sport- en beweegingsaanbod.	Volwassen	Sportief Besteed Groep, GGD, sportaanbieders en lokale partners	Rijswijk-breed	Sport, welzijn, gezonde leefomgeving	Algemene middelen
Landelijke campagnes (Stoptober, IkPas, Dry January)	Stimuleren van bewustwording van alcoholgebruik en roken.	Alle inwoners	GGD, Rookvrij en Fitter	Rijswijk-breed	Zorg, publieke gezondheid	Algemene middelen
Bewegen met aandacht (Nieuw)	Kwetsbare volwassenen op een laagdrempelige manier in beweging krijgen en houden.	Alle inwoners	Haaglanden Beweegt	Rijswijk-breed	Sport, Welzijn	AZWA

3.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Mobiliteit	STOMP-principe	Bij ruimtelijke inrichting prioriteit geven aan Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobiliteit als dienst en daarna de privéauto; dit stimuleert actieve mobiliteit en daarmee bewegen.
Sport	Lokaal Sportakkoord / sportbeleid	Een breed sport- en beweegaanbod en sterke sportverenigingen ondersteunen inwoners om actief en gezond te blijven.

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Bestaanszekerheid	Ooievaarspas	Financiële drempels voor deelname aan sport, cultuur en recreatie verlagen en gezonde deelname toegankelijker maken.
Welzijn / bestaanszekerheid	Brede Welzijnsnota en uitvoeringsagenda ‘Samen werken aan een zeker bestaan’	Ondersteuning en participatie versterken; financiële en sociale omstandigheden beïnvloeden de mogelijkheden om gezonde keuzes te maken.

4. Mentale gezondheid

4.1 Wat willen we bereiken?

Rijswijk wil een gemeente zijn waarin inwoners zich mentaal sterk voelen en veerkrachtig zijn. De doelstelling is een samenleving waarin mentale gezondheid bespreekbaar is, inwoners zich ondersteund voelen en preventie en vroegsignalering centraal staan. Extra aandacht is nodig voor groepen die door stigma, uitsluiting, bestaansonzekerheid, stress of andere omstandigheden meer risico lopen.

4.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Mentaal Gezondheidsnetwerk	Een sterk lokaal netwerk ontwikkelen en bewustwording en vroegsignalering versterken.	Kwetsbare groepen / inwoners met psychische of psychosociale klachten	Welzijn Rijswijk, GGZ, huisartsen	Rijswijk-breed	Welzijn, Zorg	AZWA
Welzijn op Recept (sociaal verwijzen)	Inwoners met psychosociale klachten verbinden aan passende welzijnsactiviteiten in plaats van uitsluitend medische behandeling.	Inwoners	Welzijn Rijswijk, huisartsen en zorgverleners	Rijswijk-breed	Welzijn, Zorg	AZWA
Suïcidepreventie / Sumona-aanpak	Bijdragen aan preventie van suïcidaliteit. Zorgen voor passende ondersteuning en goede opvolging van mensen met suïcidale gedachten of na een suïcidepoging	Inwoners / mensen die binnenkomen op de SEH na een suïcidepoging	Indigo, huisartsen, ziekenhuizen	Rijswijk-breed	Welzijn Zorg	Algemene middelen
Aanpak Eenzaamheid	Eenzaamheid voorkomen en verminderen door signalering, ontmoeting en samenwerking tussen maatschappelijke partners, inwoners en professionals te versterken.	Alle inwoners, met extra aandacht voor volwassenen, ouderen en jongvolwassenen	Welzijn Rijswijk, maatschappelijke organisaties, verenigingen, lokale initiatiefnemers	Rijswijk-breed	Welzijn, Zorg, Sport, Cultuur	AZWA
Laagdrempelig steunpunt De Smeltkroes	De Smeltkroes ontwikkelen tot een laagdrempelig steunpunt dat herstel, eigen regie en ervaringsdeskundigheid versterkt, met extra aandacht voor inwoners met ernstige psychische aandoeningen (EPA).	Inwoners met psychische of psychosociale kwetsbaarheid en hun naasten	Leger des Heils, Fonteynenburg, en lokale formele en informele netwerkpartners	Muziekwijk, met verbinding naar andere ondersteuning in Rijswijk	Welzijn, Zorg, Wmo	AZWA
Cursussen en trainingen van Youz	Voorkomen van ernstige en langdurige psychische problematiek door kinderen en jongeren te ondersteunen bij het omgaan met emoties, spanning en tegenslagen en door psychische klachten tijdig te signaleren.	Kinderen en jongeren van 0–18 jaar, waar passend tot 25 jaar, en hun ouders en professionals	Scholen, GGD, jeugdgezondheidszorg, Steunpunt Rijswijk, jeugdteam, opvoedadviespunt en jongerenwerk	Rijswijk-breed	Jeugd, onderwijs, welzijn en zorg	AZWA

4.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Welzijn	Brede Welzijnsnota 2021–2028	Meedoen in de samenleving en je thuis voelen zijn belangrijke voorwaarden voor welbevinden en mentale gezondheid.
Bestaanszekerheid	Uitvoeringsagenda 'Samen werken aan een zeker bestaan' 2025–2026	Armoede en bestaansonzekerheid hebben een fundamentele invloed op het mentale welbevinden; welzijn en armoedebestrijding worden verbonden.
Inclusie	Inclusie- en antidiscriminatieagenda	Uitsluiting en discriminatie kunnen de mentale gezondheid negatief beïnvloeden; inclusie en sociale veiligheid versterken mentale gezondheid.
Sport	Lokaal Sportakkoord	Sport en verenigingen bieden mogelijkheden voor ontmoeting, verbinding en maatschappelijke participatie en kunnen mentale problematiek preventief helpen voorkomen.
Wijkgericht werken	Impuls wijkgericht werken	Nabijheid, sociale samenhang en passende voorzieningen in wijken versterken de sociale basis en kunnen bijdragen aan mentale veerkracht.
Jeugd	Ontmoetingsplekken voor jongeren	Laagdrempelige plekken voor ontmoeting kunnen bijdragen aan sociale verbondenheid en het voorkomen van eenzaamheid.
Cultuur	Cultuurvisie 2016–2030 'Rijswijk vrij gedacht'	Cultuurparticipatie en maatschappelijke betrokkenheid bieden mogelijkheden voor ontmoeting, zingeving en meedoen.

5. Gezonde leefomgeving

5.1 Wat willen we bereiken?

Rijswijk wil de omgeving zo organiseren en inrichten dat de mentale en fysieke gezondheid positief wordt beïnvloed. Het doel is een veilige, beweegvriendelijke en groene leefomgeving die inwoners stimuleert tot bewegen, sporten en spelen en uitnodigt tot ontmoeten en contact. Hierbij is in het bijzonder aandacht voor kinderen, inwoners met een beperking, ouderen en wijken met grotere gezondheidsachterstanden.

5.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Rookvrije omgeving	Een zichtbare rookvrije omgeving stimuleren, onder andere door Stoptober te agenderen en communicatie in te zetten bij scholen en ketenaanpakken.	Kinderen en jongeren / inwoners	Scholen, sportclubs, GGD	Rijswijk-breed	GGD, Kansrijke Start, ruimtelijk domein	AZWA
(Bijdrage aan) het Hitteplan	Gezondheidsrisico's van hittestress beperken, met extra aandacht voor ouderen, jonge kinderen en mensen met een kwetsbare gezondheid.	Alle inwoners, met extra aandacht voor kwetsbare groepen	Verschillende beleidsdomeinen van de gemeente, GGD	Rijswijk-breed	Omgevingsvisie / ruimtelijk domein	Algemene middelen

5.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Mobiliteit	STOMP-principe	De ruimtelijke inrichting zo vormgeven dat lopen en fietsen prioriteit krijgen, gevolgd door openbaar vervoer, deelmobiliteit en privéauto; dit stimuleert bewegen en draagt bij aan een gezonde leefomgeving.
Mobiliteit	Mobiliteitsbeleid	Een bereikbare, veilige en gezonde mobiliteitssituatie ondersteunen, met ruimte voor actieve mobiliteit.
Sport en Bewegen	Openbare Sport- en Speelplekken	Mensen meer aan het bewegen krijgen en ze zo gezonder te laten voelen.
Groen / openbare ruimte	Groenbeleid	De groenstructuur in kwantiteit en kwaliteit behouden en verbeteren. De 3-30-300-regel wordt als hulpmiddel gebruikt bij herinrichting en ontwikkeling.
Klimaat	Koelte- en Warmteprogramma / Menukaart Hitte	Werken aan een integrale en inclusieve koeltevisie en de gevolgen van klimaatverandering voor gezondheid beperken.
Ruimtelijke ontwikkeling	Omgevingsvisie Rijswijk	Gezondheid is onderdeel van de ruimtelijke ontwikkeling; de kernambities 'een gezonde buitenplaats voor iedereen' en 'groene stad voor nu

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
		en later' ondersteunen een gezonde leefomgeving. Ook is er aandacht voor levensloopbestendige woningen.
Wonen	Woonbeleid / gezonde woningen	Bijdragen aan gezonde woningen met een goed binnenklimaat en een passende woonomgeving.
Gebiedsontwikkeling	Gebiedsontwikkelingen en groei van de stad	Bij groei van de stad aandacht houden voor groen, voorzieningen, ontmoetingsplekken, bereikbaarheid, schaduw, koelteplekken, waterbergingen en leefbaarheid.
Openbare ruimte	Investering parken en groen	Investeren in groene en aantrekkelijke plekken die bewegen, verblijf en ontmoeting ondersteunen, met bijzondere aandacht voor rustige plekken met schone lucht en beperkte geluidsoverlast, waar inwoners tot rust kunnen komen en kunnen herstellen.

6. Vitaal oud(er) worden

6.1 Wat willen we bereiken?

Rijswijk wil dat inwoners ook op latere leeftijd (65+) zo lang mogelijk gezond, vitaal en zelfstandig kunnen blijven en kunnen blijven meedoen in de samenleving. De aanpak richt zich onder meer op valpreventie, bewegen, ontmoeting, passende ondersteuning en een leefomgeving en woning die aansluiten bij de behoeften van ouderen. Daarbij is bijzondere aandacht voor kwetsbare thuiswonende ouderen.

6.2 Inzet vanuit het gezondheidsbeleid

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Ketenaanpak Valpreventie	Valincidenten verminderen door vroegsignalering, valanalyse en passende interventies.	Thuiswonende ouderen 65+ met verhoogd valrisico	Huisartsen, fysiotherapeuten, GGD, welzijnsorganisaties	Rijswijk-breed	Zorg, Welzijn, medisch domein	AZWA
Vitaal Plus	Bewegen en fysieke zelfstandigheid van ouderen stimuleren, met extra aandacht voor ouderen die moeilijk de weg naar voorzieningen vinden.	Ouderen met drempels richting sportvoorzieningen	Beweegmakelaar, welzijnsorganisaties, sportaanbieders	Rijswijk-breed	Sport, Welzijn	Innovatie-fonds
Ouderen Netwerk Rijswijk	Zorg- en welzijnsprofessionals verbinden om ondersteuning van kwetsbare ouderen te verbeteren.	Kwetsbare thuiswonende ouderen	Ouderennetwerk, Hadoks, GGD	Rijswijk-breed	Zorg, Welzijn, medisch domein	AZWA
Ketenaanpak Dementie	Passende ondersteuning voor inwoners met dementie en hun naasten verbeteren door vroegsignalering, samenwerking en afstemming tussen zorg en welzijn te versterken.	Mensen met dementie, mantelzorgers en geïnteresseerde inwoners	Welzijn Rijswijk, stichting Alzheimer Nederland, GGD, vrijwilligers, casemanagers, sportverenigingen, Alzheimer Trefpunt	Rijswijk-breed	Zorg, Welzijn, Mentale gezondheid	AZWA
Mantelzorg-ondersteuning	Mantelzorgers tijdig passende ondersteuning, informatie en waardering bieden en overbelasting voorkomen.	Mantelzorgers in Rijswijk	Welzijn Rijswijk, vrijwilligers	Rijswijk-breed	Zorg, Welzijn, Wmo, Mentale gezondheid	AZWA
Zorgzame Buurt	Ouderen langer zelfstandig laten wonen en welzijnsactiviteiten en nabuurschap versterken.	Ouderen	Welzijn / opbouwwerk en partners	Steenvoorde	Wonen, Welzijn	AZWA
Preventief sport en bewegen ouderen (Nieuw)	Senioren op een laagdrempelige manier in beweging krijgen en houden.	Senioren	Haaglanden Beweegt	Rijswijk- breed	Sport, Welzijn	AZWA

6.3 Belangrijke programma's en activiteiten vanuit andere beleidsdomeinen

Beleidsterrein	Programma / activiteit	Doel en bijdrage aan gezondheid
Wonen	Woonzorgvisie	Levensloopbestendige huisvesting, leefbaarheid en passende woonomgeving voor ouderen en andere aandachtsgroepen ondersteunen.
Wonen	Wonen met een Plus	Passende woonvormen en ondersteuning helpen ouderen langer zelfstandig thuis te wonen.
Wonen	Seniorenmakelaar	Ouderen ondersteunen bij het vinden van een woning die beter aansluit bij hun woonbehoefte.
Ruimtelijke ontwikkeling	Omgevingsvisie	Voorzieningen en leefomgeving voor ouderen meenemen in ruimtelijke ontwikkeling.
Welzijn	Brede Welzijnsnota en uitvoeringsagenda welzijn en armoede	Ontmoeting, informatie, preventieve bewustwording, ondersteuning, huisbezoeken en dagbesteding dragen bij aan zelfstandig en vitaal ouder worden.
Cultuur	Cultuurvisie 2016–2030 'Rijswijk vrij gedacht'	Het potentieel van vitale ouderen benutten en kwetsbare ouderen bereiken om betrokkenheid bij de samenleving te versterken.
Sport	Sportbeleid / Lokaal Sportakkoord	Een leven lang bewegen en deelnemen aan sport- en verenigingsactiviteiten ondersteunen vitaliteit en sociale verbondenheid.
Openbare ruimte	Toegankelijke en seniorvriendelijke leefomgeving	Een toegankelijke openbare ruimte maakt het voor ouderen gemakkelijker om zelfstandig te bewegen, voorzieningen te bereiken en anderen te ontmoeten.

7. Gezondheidsverschillen verkleinen

De uitvoering van het gezondheidsbeleid vraagt niet alleen om activiteiten die zich richten op de vijf gezondheidsthema's, maar ook om een goede basis waarop deze activiteiten kunnen voortbouwen. Een deel van de inzet richt zich daarom op het versterken van de samenwerking tussen zorg, welzijn en het sociaal domein, het organiseren van ondersteuning dichtbij inwoners en het versterken van de sociale basis in de wijken.

Deze activiteiten zijn niet altijd onder één van de vijf gezondheidsthema's te plaatsen. Ze dragen juist bij aan meerdere thema's tegelijk en ondersteunen daarmee de uitvoering van het gezondheidsbeleid als geheel. Door de samenwerking tussen organisaties te versterken en ondersteuning beter op elkaar aan te laten sluiten, kunnen inwoners eerder worden bereikt, worden signalen sneller opgepakt en vinden inwoners gemakkelijker passende ondersteuning.
De inzet sluit aan bij de bredere beweging van zorg naar gezondheid en preventie, zoals die onder meer vanuit het AZWA wordt voortgezet.

Daarbij is aandacht voor zowel lokale samenwerking in de wijken als regionale afstemming tussen gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties en andere partners.

In dit hoofdstuk worden de programma's en activiteiten beschreven die deze basisinfrastructuur en domeinoverstijgende samenwerking versterken. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Regionale en wijkgerichte samenwerking: het Regionaal Eerstelijns Samenwerkingsverband (RESV) en de wijksamenwerkingsverbanden (WSV's).
- Wijkgericht werken en de sociale basis: het versterken van lokale netwerken, ontmoeting, bewonersinitiatieven en preventieve ondersteuning.
- Stevige Lokale Teams: het verder ontwikkelen van laagdrempelige, integrale ondersteuning voor inwoners.
- Inlooppunten Sociaal en Gezond: het benutten en ontwikkelen van toegankelijke plekken in de wijk waar ontmoeting, activiteiten, informatie en ondersteuning samenkomen.

Activiteit	Doel	Doelgroep	Betrokken organisaties	Waar	Verbinding met	Financiën
Regionaal Eerstelijns Samenwerkingsverband (RESV) en het wijksamenwerkings-verband (WSV)	De samenwerking tussen zorg, welzijn en sociaal domein op regionaal en lokaal niveau versterken.	Professionals en organisaties; indirect alle inwoners	Zorgverzekeraar CZ huisartsen, Welzijn Rijswijk, apotheken en regionale partners	Rijswijk-breed en regionaal	Eerstelijnszorg, Welzijn	AZWA, CZ
Aanpak Wijkgericht werken	De sociale netwerken en preventieve ondersteuning in wijken versterken en beter laten aansluiten bij de behoeften van inwoners.	Alle inwoners, met aandacht voor verschillen tussen wijken	Welzijn Rijswijk, bewoners organisaties en maatschappelijke partners	Wijkgericht	Zorg, Welzijn, Sport, Cultuur	AZWA
Stevige Lokale Teams	Inwoners laagdrempelig en integraal ondersteunen en de samenwerking met de sociale basis versterken.	Alle inwoners	Steunpunt Rijswijk, welzijn, zorg en lokale partners	Starten in twee wijken	Zorg, Welzijn	AZWA
Inlooppunten Sociaal en Gezond	Toegankelijke wijkplekken voor ontmoeting en ondersteuning, waarbij de opbouwwerker inwoners en lokale initiatieven verbindt.	Alle inwoners	Welzijn Rijswijk, bewonersorganisaties en lokale partners	Wijkgericht	Welzijn	AZWA